

Mala

V kašmírském śivaismu se nejčastěji setkáváme s výčtem tří základních druhů nečistot (*mala*): *kárma-mala*, *májíja-mala* a *añava-mala*. Je povšimnutíhodné, že při povrchní znalosti indické metafysiky často myslíme, že vše je toliko o *karmě*, zde ovšem máme nečistoty poutající individuální bytosti rozděleny do tří kategorií a *karma* je toliko jednou z nich. Zároveň je nutné zdůraznit, že to nemusí nutně znamenat, že kašmírská nauka objevila něco ještě vyššího, než *karmu*, o níž je obvykle řeč – spíše některé z prvků zahrnované obvykle zkrátka do jednoho balíku pod pojem *karma* člení kašmírská metafysika do balíčků tří.

Problematická je snaha o přiřazení nečistot k *tattvám*. U některých nalézáme přímou paralelu, u některých je paralela na systém 36 *tattev* problematičtější. Dá se říci, že zatímco 36 *tattev* je vlastně systémem poměrně detailně popisujícím kosmogonii, koncepce nečistot je přímo vhodná pro introspekci a vlastní jógickou praxi. Vztah mezi nečistotami je kauzální, z jedné při rozvoji univerza pramení druhá a jógin zpětně překračuje jednotlivé tyto úrovně. Jógin tedy nejprve musí překročit *kárma-malu*, poté *májíja-malu* a nakonec i *añava-malu*, aby došel ke konečnému Cíli.

V procesu kosmogonie je první nečistotou *añava-mala*. Způsobuje, že původně univerzální svrchované Vědomí je ztotožněno částičkou (*aṇu*) původního celku a pozbývá takto své všemohoucnosti, vševědoucnosti a úplnosti samo o sobě. Následuje *májíja-mala*, jež „vjem“ neúplnosti a nedokonalosti dále rozvíjí, způsobuje mnohost a rozmanitost a zároveň nutí bytosti představu, že úplnosti může dosáhnout tím, že získá, přivlastní si apod. nějaké jednotlivosti (vlastnosti, majetek, moc, síly) v rámci světa mnohosti. Toto je pak přímou příčinou karmických nečistot (*kárma-mala*), neboť bytost jednou vržená v touhu po jednotlivých věcech již spouští celý řetězec sousledných událostí v získávání, pozbývání, změnách atd. Zároveň je *karma* principem spravedlnosti a nutí bytost k odpovědnosti za své činy.

Zajímavé je, že v kašmírské kosmologii jsou řešeny nejen bytosti lidské, je pamatováno i na bytosti nad- a nelidské. Zjednodušeně se dá říci, že bytosti a lidé stále pod vlivem karmy jsou považovány za *paśu* (dosl. dobytek, tj. poutané bytosti), zatímco bytosti a nadlidé nad úroveň *kárma-maly* jsou v kategorii *pati* (pán).

Zajímavost:

Na nejjemnější úrovni stvoření jsou bytosti zvané *akala*, tj. bytosti, které nejsou částí (*kalá*) systému či celku. Jsou dokonale čistými bytostmi a nemají žádné povědomí o formě či objektu ani procesu poznání, žijí v dokonalé jednotě a jsou též označovány jako *Śivové*. Bytosti na úrovni *Sadāśiva tattvy* jsou *Mantra-mahéśvarové*, na úrovni *Śuddhavidji* se objevují *Mantréśvarové*, na úrovni mají pak samotní *Mantrové* (čistí a nekoneční bohové; již své objekty vnímají ve smyslu, že jsou od nich samotných odlišné). Podle śivaismu je pět božských bytostí, které vyjevily śivaistické ágamy *siddhūm*, pocházejí právě z této kategorie bytostí-*Mantrů*: Íśána, Tatpuruša, Sadjódžáta, Vámadéva a Aghóra.